

Lubań, 01.04.2021 r.

Informacja o sytuacji w rolnictwie na koniec marca 2021 r.

I Produkcja roślinna

Zboża:

W analizowanym okresie warunki atmosferyczne charakteryzowały się dużą zmiennością. W pierwszych dniach marca odnotowano wyższą temperaturę, która spowodowała odkrycie plantacji zbóż ozimych spod śniegu. Następnie, w niektórych rejonach nastąpiło załamanie pogody i opady śniegu przykrywające pola na kilka następujących dni w połączeniu z wystąpieniem spadków temperatury do średnio -5 °C szczególnie w nocy. Obecnie plantacje są już wolne od zalegającej okrywy śnieżnej, jednakże w niektórych lokalizacjach stan roślin jest zły. Tak długie pokrycie śniegiem szczególnie negatywnie odczuły plantacje żyta i pszenżyta gdzie zdiagnozowano bardzo duże powierzchnie zainfekowane sprawcą pleśni śniegowej. Szczególnie duże straty widoczne były na plantacjach posianych wcześniej i materiałem siewnym który nie został zaprawiony. Ponadto widoczne są na roślinach również objawy deficytu szczególnie fosforu (fioletowe przebarwienie liści). Jest to w większości pół stan przejściowy spowodowany blokadą pobierania tego składnika z gleby w jej niskich temperaturach.

W kwestii zabiegów agrotechnicznych, na początku marca rolnicy zastosowali nawożenie azotowe pierwszą dawką azotu w zbożach ozimych. Natomiast w trakcie miesiąca, aż do chwili obecnej trwają prace związane z przygotowaniem powierzchni pod siew zbóż jarych (orka, bronowanie aplikacja nawozów PK etc.). W ostatnich dniach niektóre pola zostały już obsiane owsem, ale jest to na razie niewielki odsetek planowanego arealu końcowego (około 0,4%).

Rzepak ozimy

Podobnie jak w przypadku plantacji zbóż również rzepak ozimy został uwolniony spod okrywy śnieżnej. Stan plantacji po pierwszych lustracjach polowych na ogół jest dobry. Na niektórych polach widoczne są duże zniszczenia liści (przemrożenia) oraz fioletowe przebarwienia spowodowane tym razem blokadą pobierania Boru w niskich temperaturach. Niestety otrzymujemy również sygnały o zniszczeniach roślin spowodowanych wizytą zwierzyny łownej na polu. W takich przypadkach przed podjęciem jakichkolwiek kroków niezbędna jest dokładna analiza uszkodzeń roślin i ocena czy są to uszkodzenia które eliminują z dalszej wegetacji.

II Produkcja zwierzęca

Trzoda chlewna

Na krajowym rynku świń rzeźnych obserwujemy korektę ceny w dół średnio o ok. 10 groszy/kg tuszy. Hodowcy czekają na kolejny impuls popytowy. Powodem zatrzymania dalszych podwyżek cenowych jest brak możliwości przełożenia ceny surowca z zakładów mięsnych na odbiorców detalicznych. Przetwórcy i detaliści muszą przyzwyczać się do nowych warunków rynkowych. Podaż żywca i popyt zakładów mięsnych jest w równowadze, która została osiągnięta na niskim poziomie podaży żywca. Zakłady mięsne mają zapełnione magazyny, a sieci handlowe nie są skłonne składać

większych zamówień. Duża liczba zakażonych osób COVID-19 i wprowadzenie nowych obostrzeń w okresie świątecznym nie sprzyja dalszym wzrostom cen skupu. Sytuacja, w której po dużych podwyżkach cen skupu następuje korekta, nie jest niczym nadzwyczajnym. Wcześniejsze gwałtowne zmiany cen skupu wymagają bowiem ponownego dostosowania cen w całym łańcuchu dostaw. W najbliższym czasie z powodów sezonowych nie należy spodziewać się wzrostu podaży żywca na rynku.

Ceny skupu tuczniaka (netto) uzyskane w poniedziałek 29.03.2021 r. z ubojni, zakładów mięsnych oraz innych źródeł krajowych wahają się w granicach: **od 4,50 do maksymalnie 5,20 zł/kg w wadze żywej, a na wbc w klasie E: 6,30- 7,00 zł/kg.** Średnia cena w wadze żywej wynosi aktualnie **4,98 zł/kg.**

Ceny macior w skupach oscylują w przedziale 2,20-4,00 zł/kg.

Cena tuczników ustabilizowała się w krajach unijnych. Na duńskiej giełdzie tuczników stagnacja. W przeliczeniu na polską walutę, stawka za świnię rzeźne w Danii wynosi 6,55 zł/kg (klasa E wbc). W dniach 26 marca - 1 kwietnia 2021 r. za duńskie tuczniaki w przedziale wagowym WBC 69-93,9 kg obowiązywać będzie stawka 10,50 DKK/kg. Po przeliczeniu na PLN po kursie korony duńskiej 1 DKK = 0,6234 PLN (kurs NBP z 25.03.2021 r.) wychodzi 6,55 zł za 1 kg tuczniaka w klasie E. Cena tuczników w Niemczech w stagnacji. Oczekiwane podwyżki nie nadeszły. Pod koniec miesiąca na małej giełdzie tuczniaki wyceniono na 1,54 EUR/kg. Po przeliczeniu na polską walutę (kurs EUR 4,6353 zł), cena za kilogram E klasy WBC na małej niemieckiej giełdzie wynosi 7,14 zł/kg.

Wielu rolników wstrzymało się z zakupami warchlaków ze względu na zbyt wygórowane ceny. W konsekwencji obserwujemy wyraźne wyhamowanie trendu wzrostowego cen, zarówno w przypadku warchlaków krajowych jak i importowanych. W Polsce **ceny warchlaków z Danii w wadze 30 kg** wahały się w granicach od 311,00 zł/szt. za kastrata do 399,00 zł/szt. Za najwyższy status zdrowotny. Średnia wystawiana cena za "duńczyka" na portalu CenyRolnicze.pl w przedziale wagowym 25-30 kg to **364,63 zł/szt.** **Polskie fermy** oferują warchlaki w **wadze 20 kg** w granicach od 230,00 do 320,00 zł/szt. Średnia cena: **284,67 zł/szt.** Prosiaki fermowe w wadze **30 kg** oscylowały cenowo w granicach: 330,00-380,00 zł/szt. Cena średnia: **351,75 zł/szt.**

W terminie do 29 marca ARiMR przyjmowała wnioski od rolników, którzy chcą zabezpieczyć swoje gospodarstwo przed afrykańskim pomorem świń. Mali hodowcy trzody chlewnej zostali wykluczeni z pomocy w ramach tego programu. W ramach „Inwestycji zapobiegających zniszczeniu potencjału produkcji rolnej na pomoc mogą liczyć rolnicy, którzy zajmują się chowem lub hodowlą świń w liczbie nie mniejszej niż 50 sztuk lub zrealizowali zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach wariantu 7.4 „Zachowanie lokalnych świń” i chcą wykonać inwestycje chroniące ich gospodarstwa przed rozprzestrzenieniem się wirusa ASF.

Rolnicy, którzy ponieśli w gospodarstwach straty spowodowane klęskami żywiołowymi bądź wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, od 11 marca 2021 r. mogą składać w ARiMR wnioski o wsparcie finansowe z PROW 2014-2020. O pomoc w ramach działania „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” mogą ubiegać się rolnicy, którzy ponieśli szkody spowodowane przez co najmniej jedną z następujących klęsk żywiołowych: powódź, deszcz nawalny, suszę, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, obsunięcie się ziemi, lawinę, grad, huragan, uderzenie pioruna. Ponadto o wsparcie mogą wnioskować rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał, w drodze decyzji, zabicie świń lub zniszczenie zwłok świń w celu zwalczania ASF.

W dalszym ciągu w gospodarstwach trzodziarskich na terenie całego województwa odbywają się kontrole Państwowej Inspekcji Weterynaryjnej związane z bioasekuracją ASF. Wydawane są też decyzje o likwidacji stad, głównie dotyczy to stad mniejszych. W większych hodowlach, tam gdzie świnie stanowią znaczną część dochodu rolnika zauważa się wyraźne polepszenie zabezpieczenia gospodarstw i przestrzeganie zasad bioasekuracji. Rolnicy którzy otrzymali zakaz utrzymywania świń w związku z nie spełnianiem zasad bioasekuracji mogą składać wnioski do ARiMR (nabór ciągły) o rekompensaty za zaprzestanie produkcji. Nastroje wśród hodowców cechują się dużą ostrożnością i nadal część likwiduje stada, chociaż większe hodowle chcące nadal prosperować i inwestują w bioasekurację. Rolnicy zdają sobie sprawę, że brak spełnienia wymogów bioasekuracji może skutkować wygaszeniem produkcji trzody.

Ceny zebrane przez pracowników Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego 25.03.2021 r.

Lp.	Powiat	Cena w zł/kg żywca (bez vat)		
		wieprzowego	wołowego	drobiu
1	Człuchów	4,90-5,00	6,90-7,80	-
2	Słupsk	-	-	3,90-4,00
3	Tczew	5,00	5,50-7,50	-
4	Starogard Gdański	5,10	5,00-7,00	-
5	Kościerzyna	5,00-5,20	7,50-8,00	-
6	Chojnice	4,90-5,00	6,00-7,50	-
7	Kartuzy	4,50	6,50-7,50	4,50
8	Wejherowo	5,00	8,00	-
9	Kwidzyn	4,90	-	-
10	Sztum	5,00	5,50-7,50	-

Średnie ceny netto zakupu świń rzeźnych za wagę żywą za okres: 14.03.2021 - 21.03.2021 r.

CENA [zł/kg]			
MAKROREGIONY	21.03.2021	14.03.2021	Tygodniowa zmiana ceny [%]
POLSKA	5,43	5,26	3,18
REGION PÓLNOCNY	5,37	5,20	3,28
REGION ŚRODKOWO-WSCHODNI	5,46	5,29	3,20
REGION POŁUDNIOWO-WSCHODNI	5,39	5,23	3,11
REGION ZACHODNI	5,46	5,30	3,04

*Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).

* Cena zakupu żywca wieprzowego S-P razem obliczona na podstawie cen za żywca wg masy poubojowej ciepłej (MPC) przy użyciu przelicznika GUS wynoszącego 0,78.

TOWAR	CENA [zł/kg]					Zmiana ceny [%] w stosunku do:			
	aktualna	tydzień temu	miesiąc temu	rok temu	2 lata temu	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Trzoda chlewna	5,43	5,26	4,33	6,47	4,31	3,2%	25,6%	-16,0%	26,1%

ZMIANA ROCZNA

POLSKA	CENA		Roczna zmiana ceny [%]
	[MPC] zł/tonę		
	21.03.2021	15.03.2020	
klasa S	7 072	8 409	-15,9
klasa E	6 988	8 316	-16,0
klasa U	6 680	7 973	-16,2
klasa R	6 324	7 609	-16,9
klasa O	5 636	6 959	-19,0
klasa P	5 549	6 686	-17,0
S-P Razem	6 963	8 289	-16,0

*Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).
- masa poubojowa ciepła [MPC]

**Dane Biuletynu „Rynek zbóż” Wydawca: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
Departament Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych 00-930 Warszawa ul. Wspólna 30**

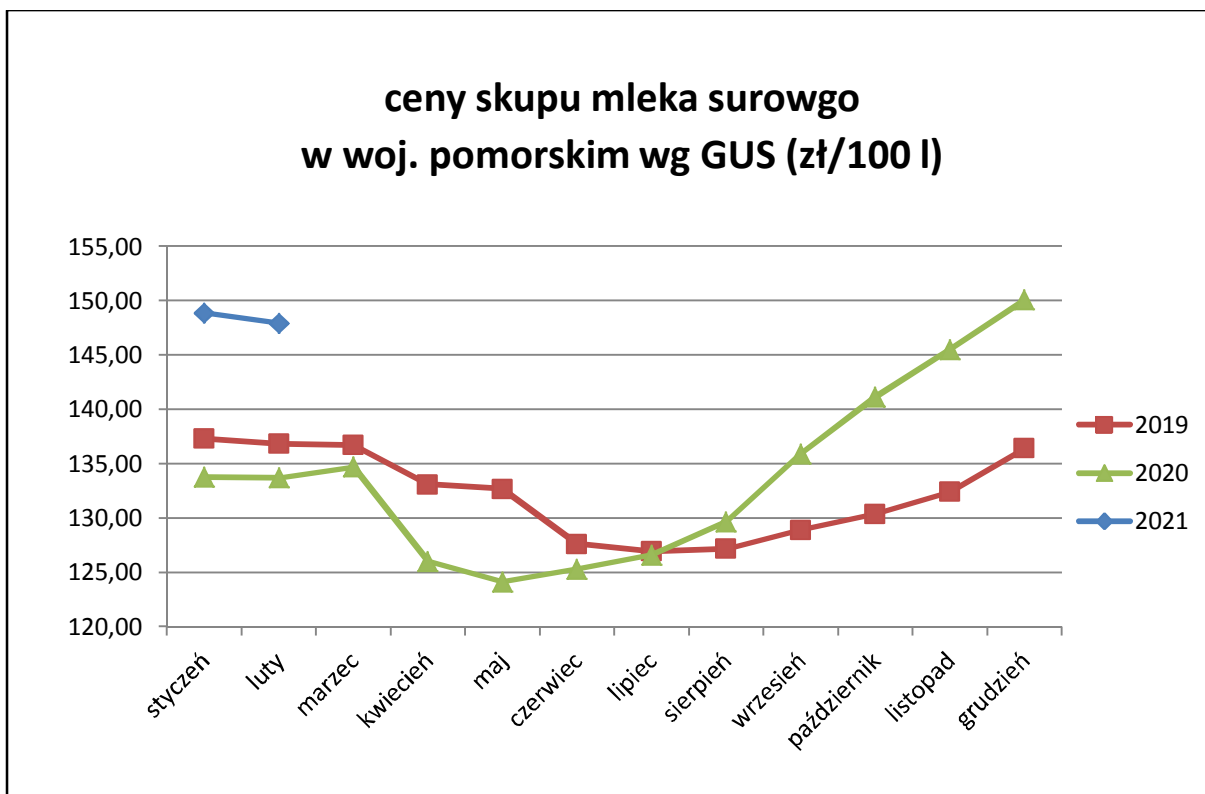
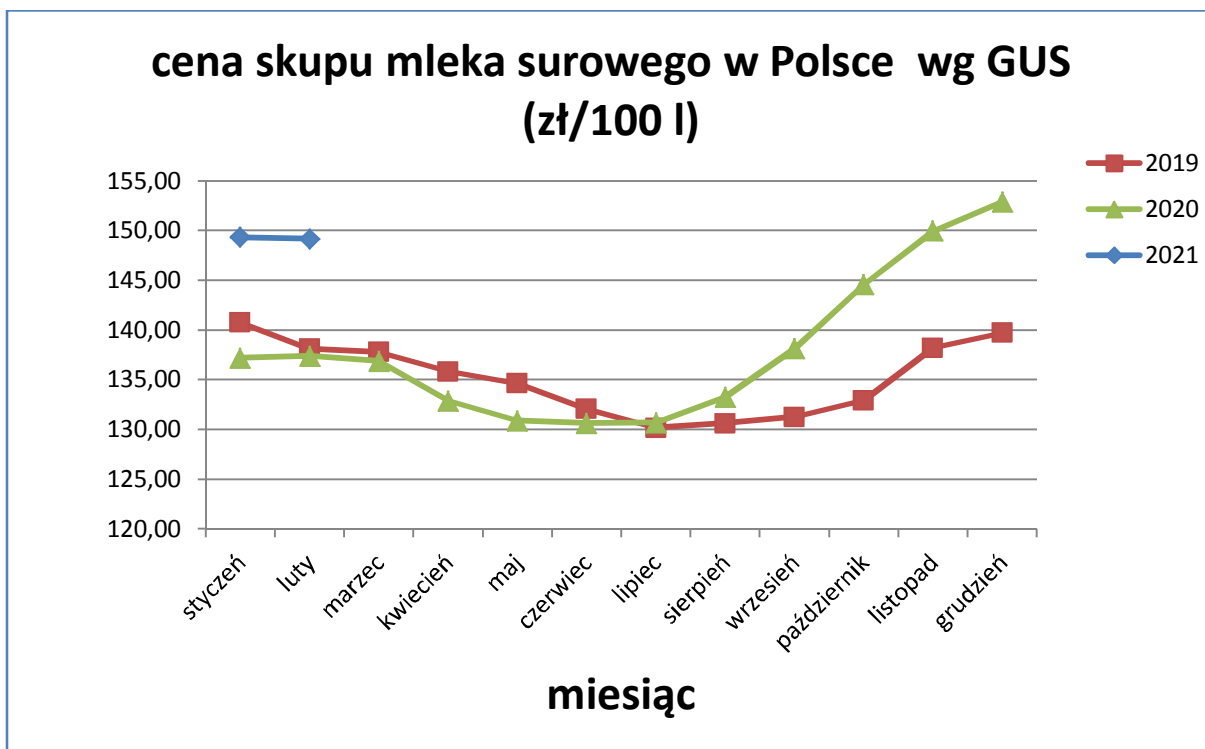
Rynek mleka i żywca wołowego

Według Głównego Urzędu Statystycznego średnia cena skupu mleka w Polsce w lutym br. wyniosła 149,17 zł/1hl i była nieznacznie niższa od ceny płaconej w styczniu (149,35 zł/1hl) i o 8,58% wyższa w porównaniu do lutego 2020 r. (137,38 zł/1hl). W naszym województwie wg GUS średnia cena skupu mleka w lutym br. wynosiła 147,92 zł/1hl i była niższa o 0,65% od płaconej w styczniu (148,89 zł/1hl) oraz o 10,62% wyższa od ceny z przed roku (133,76 zł/1hl). W poszczególnych powiatach ceny skupu mleka kształtują się w granicach 1,28 - 1,5 zł/l. Jak zawsze cena jest zróżnicowana, zależna przede wszystkim od wielkości dostaw i od mleczarni. **Zauważalny jest niewielki spadek cen, który w Polsce utrzymuje się z reguły w pierwszym półroczu.** Część naszych producentów dostarcza mleko do mleczarni z województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego, a tam ceny skupu należą do jednych z najwyższych w Polsce:

- podlaskie - 156,03 zł/1hl
- warmińsko-mazurskie - 152,65 zł/1hl.

Dużym problemem jest wzrost cen pasz, który odbija się na sytuacji finansowej gospodarstw produkujących mleko czy żywiec.

Średnie ceny skupu mleka surowego w Polsce (wyk. 1) i w naszym województwie (wyk. 2)
w roku 2021, 2020 i 2019 wg GUS.

Ceny skupu żywca wołowego w ostatnim czasie podlegały niewielkim wahaniom. Firmy skupujące bydło na terenie naszego województwa płaciły netto ok. 5,00 zł/kg za wybrakowane krowy i od 6,00 do 7,60 – 8,50 zł/kg za jałówki i byki. Za sztuki ras mięsnych i ich krzyżówki można wynegocjować wyższe ceny. Wg informacji tygodniowej z dn. 25 marca 2021 roku Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW średnie ceny zakupu wg wagi żywej w Polsce i w regionie północnym, do którego zaliczane jest nasze województwo, kształtują się następująco:

kategoria bydła	cena netto zakupu waga żywa (zł/1kg)	
	Polska	region północny
bydło ogółem	6,69	5,387
bydło 8-12 m-cy	6,24	-
byki 12-24 m-ce	7,27	6,77
byki > 24 m-cy	7,24	6,99
krowy	5,47	5,02
jałówki > 12 m-cy	6,99	6,34

III. Inne spostrzeżenia, problemy

- ✓ Dnia 15 marca rozpoczęła się kampania wnioskowa. W biurach jako pierwsi zjawiają się rolnicy, którzy w ubiegłym roku składali oświadczenia, niestety w tym roku je zlikwidowano. Ze względu na sytuację epidemiologiczną obsługa klientów odbywa się na zasadzie „ustalania terminu,„ na konkretną godzinę, pozwala to na sprawne i bezpieczne wykonanie usługi.
- ✓ Od 31 marca 2021 r. o bezzwrotną premię w wysokości 150 tys. zł mogą ubiegać się młodzi rolnicy. Tego samego dnia ruszył nabór wniosków o przyznanie 60 tys. zł bezzwrotnej pomocy na "Restrukturyzację małych gospodarstw". Oba nabory potrwać do 29 maja 2021 r. i są finansowane z budżetu PROW 2014-2020.